



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 609/2014-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTO – AZ s. r. o., Pekárska 11, Trnava, zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Kučerom, Krajinská 30, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 309/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTO – AZ s. r. o. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti AUTO – AZ s. r. o., Pekárska 11, Trnava (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Miroslavom Kučerom, Krajinská 30, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 309/2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 28. februára 2007 na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaná“), ktorou sa domáhala náhrady škody v sume 3 398 148,14 € (102 237 611 Sk) s príslušenstvom, ktorá jej bola spôsobená nesprávnym úradným postupom žalovaného vo veci jej žiadosti o súhlas na vývoz nebezpečného odpadu (odpadových olovených akumulátorov) na zhodnotenie do Poľskej republiky na obdobie roka 2006.

V priebehu konania sťažovateľka zobrala žalobu v časti o zaplatenie istiny 1 357 688,14 € späť. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 C 53/2007 z 8. novembra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 8. novembra 2010“) žalobu sťažovateľky zamietol. Doplnujúcim rozsudkom č. k. 19 C 53/2007-689 z 9. novembra 2010 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 9. novembra 2010“) okresný súd zastavil konanie v predmetnej veci v časti o zaplatenie sumy 1 357 688,14 €.

Proti rozsudku okresného súdu z 8. novembra 2010, ako aj proti doplnujúcemu rozsudku okresného súdu z 9. novembra 2010 podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v predmetnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Co 70/2011, 3 Co 71/2011, 3 Co 72/2011-1318 z 1. marca 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 1. marca 2012“), ktorým zastavil konanie v časti o zaplatenie sumy 1 357 688,14 €, zrušil doplnujúci rozsudok okresného súdu z 9. novembra 2010 a napokon zmenil rozsudok okresného súdu z 8. novembra 2010 tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť sťažovateľke peňažnú sumu 2 040 460,00 € spolu s úrokom z omeškania.

Proti rozsudku krajského súdu z 1. marca 2012 podala žalovaná 15. júna 2012 na okresnom súde dovolanie, ktoré odôvodnila podľa § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalovaná vo svojom dovolaní taktiež požiadala o odloženie vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 1. marca 2012 v časti výroku, ktorým krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu z 8. novembra 2010, ako aj v časti výroku o náhrade trov konania. Najvyšší súd uznesením z 31. októbra 2012 rozhodol o odložení vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 1. marca 2012.

Sťažovateľka v predmetnej veci podala sťažnosť na prietahy z 19. júna 2014 adresovanú predsedovi najvyššieho súdu. Na sťažnosť sťažovateľky odpovedala predsedníčka občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu JUDr. Jana Bajánková podaním z 10. júla 2014, v ktorom uviedla, že *„s prihliadnutím na skutkovú a právnu náročnosť predmetnej veci (čomu nasvedčuje obsah rozsudku odvolacieho súdu a počet strán spisu 1365 + prílohy), považuje doterajšiu dĺžku konania za primeranú. Zároveň nemožno prihliadať, že na doterajšiu dĺžku konania vplýva aj významný objektívny fakt zaznamenaný už v roku 2012, a to trvalý vysoký nápad vecí do senátov občianskoprávneho kolégia. Napriek uvedenému bude snaha senátu 6 Cdo rozhodnúť o podanom dovolaní do konca roku 2014.“*

Sťažovateľka s takýmto vybavením svojej sťažnosti na prietahy nesúhlasí. Podľa jej názoru v predmetnom konaní postupom najvyššieho súdu i naďalej dochádza k prietahom, keďže od podania dovolania do podania sťažnosti na prietahy uplynuli viac ako dva roky a od odloženia vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 1. marca 2012 uplynula už lehota viac ako devätnásť mesiacov. Podľa sťažovateľky takúto dobu konania nemožno ani s ohľadom na skutkovú a právnu náročnosť predmetnej veci v žiadnom prípade považovať za primeranú, ani ju odôvodniť vysokým nápadom vecí do senátov občianskoprávneho kolégia.

Podľa sťažovateľky jej sťažnosť na prietahy z 19. júna 2014 nebola vybavená osobou oprávnenou a povinnou na jej vybavenie podľa § 63 ods. 1 v spojení s § 49 písm. d)

a s § 53 ods. 1 písm. g) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). V čase podania jej sťažnosti na prietahy došlo k zániku funkcie predsedu najvyššieho súdu, a preto osobou oprávnenou na vybavenie uvedenej sťažnosti bola podpredsedníčka najvyššieho súdu, a nie predsedníčka občianskoprávneho kolégia.

Napriek tomu, že sťažovateľka nesúhlasí s vybavením jej sťažnosti na prietahy, podľa jej názoru k riadnemu vybaveniu tejto sťažnosti v tejto veci vôbec nedošlo, a preto ani nemala možnosť žiadať o prešetrenie vybavenia tejto sťažnosti podľa § 67 ods. 1 zákona o súdoch, pretože táto možnosť je podľa nej daná iba v prípade, ak ide o vybavenie sťažnosti predsedom okresného súdu, predsedom krajského súdu alebo predsedom Špecializovaného trestného súdu.

Postup najvyššieho súdu v predmetnom konaní, ktorý je poznačený podľa sťažovateľky prietahmi, jej znemožňuje domôcť sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej. Uvedená situácia prehlbuje ekonomické problémy sťažovateľky, ktorých prvotným dôvodom je práve spôsobenie škody zo strany žalovaného a ktoré sú následne dôvodom vzniku ďalšej škody sťažovateľky, ktorá pre ekonomické problémy bola nútená podať návrh na povolenie reštrukturalizácie.

V prípade úspechu v konaní pred najvyšším súdom sťažovateľka zvažuje následné uplatnenie nároku na náhradu škody proti Slovenskej republike pre nesprávny úradný postup najvyššieho súdu spočívajúci v nečinnosti v predmetnom dovolacom konaní. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) možno pri posudzovaní otázky, či v postupe súdu došlo pre nečinnosť k nesprávnemu úradnému postupu, vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo,

že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, alebo z právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej s'ťažnosti, ktorým tento súd konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

Jediným právnym prostriedkom s'ťažovateľky umožňujúcim následne v prípade úspechu pred najvyšším súdom uplatniť právo na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nečinnosti najvyššieho súdu v predmetnom konaní je podľa nej ústavná s'ťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, rozhodnutie o ktorej bude predstavovať podklad pre posúdenie otázky nesprávneho úradného postupu podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o zodpovednosti za škodu.

Žalovaná Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, odôvodnila podané dovolanie podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci s'ťažovateľka uviedla, že pre preskúmanie žalovanou uplatnených dovolacích dôvodov je nutné skúmať otázky, či v konaní o žiadosti s'ťažovateľky pred žalovanou došlo k nesprávnemu úradnému postupu, či rozhodnutie žalovanej o námietkach v predmetnej veci je nulitným právnym aktom, či je daná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom žalovanej a vznikom škody uplatňovanej s'ťažovateľkou, a taktiež či krajský súd správne určil výšku škody, ktorá bola vyčíslená znaleckým posudkom znaleckej organizácie ustanovenej okresným súdom, ktorého správnosť bola potvrdená znaleckým posudkom znaleckého ústavu, ktorý zabezpečila v konaní pred okresným súdom s'ťažovateľka.

Podľa s'ťažovateľky hodnotenie uvedených otázok spolu so skúmaním, či v konaní pred krajským súdom došlo k vadám podľa ustanovenia § 237 OSP, prípadne k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nie je natoľko zložitá, aby

o podanom dovolaní žalovanej nemohlo byť rozhodnuté v lehote dvoch rokov od podania dovolania, resp. v lehote 21 mesiacov [čo je lehota od predloženia spisu súdu prvého stupňa najvyššiemu súdu (12. októbra 2012) do podania sťažnosti sťažovateľky na prietahy].

Sťažovateľka svojím správaním v predmetnom konaní žiadnym spôsobom neprispela k predĺžovaniu konania pred najvyšším súdom.

Najvyšší súd v predmetnom konaní okrem rozhodnutia o návrhu žalovanej na odloženie vykonateľnosti rozsudku krajského súdu z 1. marca 2012, ktorému vyhovel, v uvedenom konaní nevykonal žiaden ďalší úkon.

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva, že postup najvyššieho súdu od predloženia spisu okresným súdom po dobu viac ako 21 mesiacov (do podania sťažnosti sťažovateľky na prietahy) nesmeroval k odstráneniu jej právnej neistoty, a preto ním došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby svojím nálezom vyslovil, že postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 309/2012 došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prikázal najvyššiemu súdu, aby v uvedenom konaní konal bez zbytočných prietahov, priznal je primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala, že najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Cdo 309/2012 svojím nekonaním porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podala sťažnosť na prieťahy podľa § 63 a nasl. zákona o súdoch. Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti podľa citovaných ustanovení sťažnosť z 19. júna 2014 (vo veci, v rámci ktorej môže byť najvyšší súd zodpovedný za vznik prieťahov od doručenia spisu v predmetnej veci z okresného súdu, t. j. od 12. októbra 2012), na ktorú najvyšší súd odpovedal podaním z 10. júla 2014. Najvyšší súd vo svojej odpovedi na sťažnosť sťažovateľky poukázal na právnu a skutkovú zložitosť predmetnej veci, potrebu naštudovania rozsiahleho spisového materiálu a dal sťažovateľke prísľub, že v predmetnom konaní sa bude snažiť rozhodnúť do konca roka 2014. Sťažovateľka po doručení tejto odpovede doručila 10. septembra 2014 sťažnosť na prieťahy v predmetnom konaní ústavnému súdu.

Ústavný súd podotýka, že podanie sťažnosti na prieťahy v takom krátkom čase pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, a navyše po doručení odpovede najvyššieho súdu, v ktorej prísľúbil urobiť opatrenie na prijatie rozhodnutia, sa v tejto veci javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by najvyššiemu súdu bola poskytnutá primeraná (rozumná) lehota nielen na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom vo veci samej, ale i na ich realizáciu (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05).

Sťažovateľka taktiež nepreukázala a ani netvrdila, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nespĺnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

K argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa vybavenia jej sťažnosti neoprávnenou osobou ústavný súd poukazuje na to, že podľa jeho zistenia JUDr. Janka Bajánková bola na vybavenie sťažnosti na priet'ahy z 19. júna 2014 splnomocnená na základe pokynu JUDr. Juraja Semana z 23. júna 2014, ktorý bol v tom čase poverený zastupovaním podpredsedníčky najvyššieho súdu z dôvodu jej pobytu na zahraničnej pracovnej ceste.

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľky mohla byť v tomto prípade odmietnutá aj ako zjavne neopodstatnená s prihliadnutím na právnu a skutkovú zložitost' veci i na celkovú dĺžku predmetného konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2014